

בש"פ 2581/16 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 2581/16

כבוד השופט צ' זילברטל
מדינת ישראל

לפני:
המבקשת:

נגד

1. פלוני
2. פלוני

המשיבים:

בקשה שניה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

כ"ה באדר ב' התשע"ו (4.4.2016)

תאריך הישיבה:

עו"ד אופיר טישלר
עו"ד רמזי קטילאת
מר איאד איברהים

בשם המבקשת:
בשם המשיבים:
מתורגמן לשפה הערבית:

החלטה

בקשה שנייה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 וסעיף 10 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, בגדרה מבוקש להאריך את מעצרו של המשיבים בארבעים וחמישה ימים החל מיום 7.4.2016 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 43219-08-15 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

יצוין, כי עובדות כתב האישום המתוקן, כמו גם ההליכים המשפטיים שהתנהלו בעניינם של המשיבים, תוארו בפירוט בהחלטתו של השופט א' שהם בבש"פ 1383/16 מיום 22.2.2016, ועל כן אביא להלן בתמצית את עיקרי הדברים בלבד.

כתב אישום והליכי מעצר

1. על-פי הנטען בחלק הכללי של כתב האישום המתוקן שהוגש נגד המשיבים, קטינים ילידי שנת 1998, ונגד שני נאשמים נוספים - האחד קטין גם הוא (להלן: מוחמד) והשני בגיר (להלן: ווסאם), בעקבות פיגוע שהתרחש בכפר דומא שבשומרון ביום 31.7.2015, החליטו ארבעת הנאשמים לבצע פיגועי נקם נגד יהודים, כמפורט להלן. על-פי המתואר בעובדות האישום הראשון, בשעות הערב של יום 31.7.2015 ידו המשיבים, ביחד עם מוחמד, ווסאם ושלושה נוספים, עשרה בקבוקי תבערה לעבר "בית השיבה" שבשכונת בית חנינה בירושלים, בו מתגוררים יהודים. כל זאת, לאחר תכנון מוקדם של האירוע. בגין המתואר ייחס כתב האישום המתוקן למשיבים ביצוע עבירות של הצתה, קשירת קשר לביצוע פשע, ייצור נשק והובלת נשק.

על-פי המתואר בעובדות האישום השני, ביום 3.8.2015 נפגשו המשיבים עם באסל קוטוב (להלן: באסל) בשכונת בית חנינה שבירושלים, והחליטו ליידות אבנים על כלי-רכב של יהודים שיעברו בכביש הסמוך. בחלוף כחצי שעה, ומשלא הופיע רכב של יהודים בכביש, החליטו השלושה, יחד עם ווסאם שהצטרף אליהם בינתיים, ליידות בקבוקי תבערה לעבר כלי-רכב של יהודים בכביש 20. הארבעה תכננו כי ווסאם, באסל והמשיב 2 יידו את בקבוקי התבערה, בעוד שהמשיב 1 ישמש כתצפיתן אשר יזהיר את האחרים מפני הגעת כוחות הביטחון למקום. בהמשך, ולאחר שהכינו את בקבוקי התבערה, הודיע המשיב 1 לאחרים כי הוא מתעכב בביתו וביקש מהם לבצע את הפיגוע המתוכנן בלעדיו. לאחר שמצאו מיקום מתאים לביצוע הפיגוע המתוכנן, הבחינו המשיב 2, ווסאם ובאסל ברכב בו שהו באותה העת בני הזוג אורי וענבל אזרק. אז, הצית כל אחד מהשלושה את בקבוק התבערה שבידו והשליך אותו לעבר הרכב של הזוג, במטרה לגרום למותם. מיד לאחר מכן נמלטו השלושה מהמקום. כתוצאה מהמעשים נגרמו לענבל אזרק כוויות קשות בדרגה 2 ו-3, כאשר גם חייל שניסה לכבות את האש שדלקה ברכב נפצע בפניו ובידו. בגין המתואר ייחס כתב האישום למשיב 1 ביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, למשיב 2 ביצוע עבירות של ניסיון לרצח ולשני המשיבים ביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, ייצור נשק והובלת נשק.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בדיון בבקשה מיום 23.8.2015 הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר בעניינם של המשיבים. מהתסקיר שהתקבל בעניינו של המשיב 2 עלה כי אביו הביע כעס רב על כוחות הביטחון תוך שטען כי אלו מתנכלים לבנו באמצעות העללת האשמות שווא, כאשר לטענתו אף בנו הבכור, שהורשע בביצוע עבירות ביטחוניות ומרצה מאסר, לא ביצע את העבירות בהן הורשע. דווח, כי המשיב 2 סיים בהצלחה כיתה י"א, והתעתד להמשיך לכיתה י"ב בטרם מעצרו. שירות המבחן לנוער דיווח, בין היתר, כי המשיב 2 נעצר בעבר בגין תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתפרעות, כאשר הליך זה הסתיים, בהמלצת שירות המבחן, באי-הרשעה תוך חיובו של המשיב 2 במתן התחייבות להימנע מלעבור עבירה וצו שירות לתועלת הציבור (ת"פ 29289-09-13). נוכח מעורבותו הקודמת של המשיב 2 בפלילים, היחס של הוריו למעשים המיוחסים לו וחומרתם של אותם מעשים, סבר שירות המבחן לנוער כי אין מקום לשחררו לחלופת מעצר. כל זאת,

לאחר ששלל חלופת מעצר שהוצעה, ולאחר שהוריו של המשיב 2 התנגדות לשחרורו לחלופת מעצר מוסדית.

בתסקיר שהתקבל בעניינו של המשיב 1 דווח, כי זה האחרון מתגורר עם הוריו ושבעת אחיו ואחיותיו בקרוואן בתנאי מחייה קשים, וזאת לאחר שביתם נהרס על-ידי הרשויות מאחר שנבנה ללא היתר. הורי המשיב 1 דיווחו על הטראומה הקשה שחוותה המשפחה בעקבות הריסת הבית, כאשר נטען כי לאחר אירוע זה המשיב 1 נשר מלימודיו. אביו של המשיב 1 התנגד לשחרורו למעצר בית תוך שהדגיש כי יתקשה לפקח עליו על-פני תקופה ארוכה וממושכת, ובצד זאת התנגד גם לשחרורו לחלופת מעצר מוסדית. נוכח האמור, ובהתחשב בחומרת העבירות הובהר כי לא ניתן להמליץ על שחרורו לחלופת מעצר. עם זאת צוין, כי ככל שההורים יביעו הסכמה לחלופת מעצר מוסדית, יבחן שירות המבחן את הנושא בשנית ויבוא בהמלצות מתאימות.

3. ביום 14.10.2015 קיבל בית המשפט את בקשת המבקשת והורה על מעצרו של המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים. נקבע, כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית, כמו גם עילת מעצר בעניינם של המשיבים נוכח המסוכנות הנלמדת מחומרת המעשים המיוחסת להם. באשר למשיב 2 נקבע, כי אין מקום לשחררו לחלופת מעצר בהתחשב בתסקיר המעצר שהוגש בעניינו. בכל הנוגע למשיב 1 - בית המשפט סבר כי חלופה מוסדית אינה מתאימה בעניינו, ובמיוחד נוכח עמדת משפחתו. לשלמות התמונה יצוין, כי באותה ההחלטה הורה בית המשפט גם על מעצרו של ווסאם ומוחמד עד תום ההליכים.

4. בחלוף שישה חודשים ומשטרם הסתיים משפטם של המשיבים, הגישה המבקשת לבית משפט זה בקשה להארכת מעצרו בארבעים וחמישה ימים נוספים, אשר התקבלה ביום 22.2.2016 (בש"פ 1383/16, השופט א' שהם). בהחלטה צוין, כי בהתחשב בחומרת המעשים המיוחסים למשיבים ובנסיבות המצב הביטחוני השורר בימים אלו, כל חלופת מעצר לא תסכון בעניינם, וזאת חרף היותם קטינים במועד ביצוע העבירות. משכך, נקבע כי אין גם מקום להורות על עריכת תסקיר משלים בעניינם. בצד זאת צוין, כי קצב התנהלות ההליך העיקרי אינו מניח את הדעת, אך הובהר כי התמשכותו נובעת במידה רבה מהתנהלות באי-כוח המשיבים. על כן, התבקש בית המשפט המחוזי להשתדל ולקבוע את כל דיוני ההוכחות בתיק, ולמצער את מרביתם, בתוך תקופת ההארכה שניתנה.

5. אשר להליך העיקרי - נטען בבקשה כי ביום 9.3.2016 החלה להישמע פרשת התביעה, ובמועד זה נקבעו שלושה מועדים נוספים להוכחות, בימים 23.3.2016, 8.6.2016 ו-10.7.2016. עם זאת, באת-כוחו של ווסאם לא התייצבה לדיון ביום 23.3.2016, נוכח בעיות שהתגלו בנושא ייצוגו של ווסאם, ולפיכך לא ניתן היה לשמוע עדים.

טיעוני הצדדים

6. המבקשת טוענת כי יש להורות על הארכת מעצרו של המשיבים נוכח המסוכנות הרבה הנשקפת מהם, ובהתחשב במעשים החמורים המיוחסים להם. המבקשת מדגישה, כי אמנם עד כה התקיימה רק ישיבת הוכחות אחת, אך זאת בשל דחיות מרובות שנבעו מבקשות של באי-כוח המשיבים, וכן בשל אי-התייצבות של באת-כוחו של ווסאם לדיון.

7. בדיון שנערך בפני טען בא-כוחהמשיבים כי ההליך העיקרי אינו מתנהל בקצב משביע רצון, וכי נוכח המועדים הספורים והרחוקים שנקבעו לדיונים נוספים, דומה שהמשפט צפוי להימשך, כאשר בהקשר זה הובהר כי התמשכות ההליכים אינה נגרמת בשל התנהלות הגנתם של המשיבים, כי אם בשל באי-כוחם של הנאשמים האחרים בפרשה. משכך, נוכח התמשכות ההליכים ובהתחשב בעובדה שמדובר בקטינים, מבקש בא-כוח המשיבים כי אורה על הגשת תסקיר מעצר משלים בעניינם. עוד הודגש, כי הצורך בעריכת תסקיר מתגבר ביחס למשיב 1, אשר כלל לא נכח במקום בעת ביצוע הפיגוע המתואר באישום השני. עוד נטען, כי המשיב 1 מסר מענה מעודכן לכתב האישום, אשר צמצם עד מאד את יריעת המחלוקת וכי הקשיים הנוגעים לייצוגו של ווסאם היו יודעים עוד קודם לדיון שהיה קבוע ליום 23.3.2016.

דיון והכרעה

8. לאחר העיון בבקשה ושמיעת טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

9. כידוע, בהחלטה על הארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, יש לערוך איזון בין הפגיעה בחירות הנאשם, לבין שיקולי המעצר שהצדיקו את ההחלטה המקורית בדבר המעצר עד תום ההליכים, ובהם השמירה על שלום הציבור וביטחוננו ועל תקינות ההליך הפלילי. את כפות המאזניים יש לאזן בהתבסס על נסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה, ובשים לב לשיקולים שונים, ביניהם, קצב התקדמות ההליך העיקרי, התנהלות הצדדים, השפעת חלופת הזמן על עילת המעצר (וראו למשל: בש"פ 1946/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 13 (20.3.2014)); בש"פ 3468/14 מדינת ישראל נ' טראוב, פסקה 10 (19.5.2013), והאסמכתאות הנזכרות שם). בית משפט זה עמד לא אחת על כך שכאשר עסקין בנאשם שהיה קטין בעת ביצוע העבירה, כמשיבים שבפני, נדרשת בחינה קפדנית ומוקפדת האם ניתן להגשים את תכליות המעצר בדרך של חלופת מעצר שתצמצם את הפגיעה בחירותו (בש"פ 6502/10 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 5 (13.9.2010), והאסמכתאות הנזכרות שם). ואולם, היותו של הנאשם קטין אינו השיקול היחיד, ואין בשיקול זה כשלעצמו כדי להקנות לנאשם חסינות מפני הארכת מעצר. ככל שביטחון הציבור דורש זאת, ניתן יהא להורות על הארכת מעצרו של הנאשם, אף אם בקטין עסקין (וראו: בש"פ 8127/12 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 18 (18.11.2012)).

10. מן הכלל אל הפרט: כתב האישום מייחס למשיבים ביצוע מעשים חמורים ביותר, אשר גרמו לנזקים קשים בגוף וברכוש, ואך במזל לא הובילו גם לפגיעות בנפש. ויודגש, המעשים לא נעשו באופן פזיז או ספונטני, אלא היו תולדה של תכנון מוקדם שיש בו כדי להעצים את המסוכנות הנשקפת מהמשיבים - מסוכנות שחלופת מעצר תתקשה לאיין, וזאת למרות גילם הצעיר של המשיבים שבפני. נוכח התסקירים השליליים שהוגשו בעניינם בעבר, בגדרם שלל שירות המבחן אפשרות לשחרור לחלופה בקהילה, כאשר משפחות שני המשיבים התנגדו לשחרור לחלופה מוסדית, נראה כי אין מקום לבחינה נוספת של עניין זה לעת הזו.

11. בצד האמור לעיל, יש מקום להידרש לקצב התקדמות ההליך העיקרי, כפי שאף עמד על כך בית משפט זה בהחלטתו הקודמת להארכת מעצרו של המשיבים, כאשר הדיונים הבאים בתיק קבועים למועדים רחוקים באופן יחסי. יש להניח שיומנו של בית המשפט המחוזי עמוס לעייפה, וגם הקשיים שהתעוררו בנושא ייצוג הנאשמים האחרים לא

סייעו לקדם את ההליך, אך יש ליתן משקל לעובדה שמדובר בקטינים. על כן, נראה כי יש מקום לשיקול מחודש, בהתחשב באילוצי היומן של בית המשפט המחוזי כמובן, בכל הנוגע להקדמת המועדים הקבועים עתה ולקביעת מועדים נוספים בהקדם, כך שלכל הפחות תסתיים שמיעת ההוכחות, או עיקרן, בתוך תקופת ההארכה המבוקשת.

12. סוף דבר; דין הבקשה להתקבל. מעצר המשיבים מוארך בארבעים וחמישה ימים החל מיום 7.4.2016 או עד למתן פסק דין ב-תפ"ח 43219-08-15 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ז באדר ב' התשע"ו (6.4.2016).

ש ו פ ט